

BIBLIJA

PEDESET I TREĆI TJEDAN ČITANJA

PROSINAC 2017.	STARI ZAVJET	NOVI ZAVJET
263. dan čitanja, ponedjeljak, 4. prosinca	Hoš 8-14	Otk 4-5
264. dan čitanja, utorak, 5. prosinca	Jl 1-4	Otk 6
265. dan čitanja, srijeda, 6. prosinca	Am 1-5	Otk 7
266. dan čitanja, četvrtak, 7. prosinca	Am 1-5	Otk 8,1-9,12
267. dan čitanja, petak, 8. prosinca	Am 6-9	Otk 9,13-10,11

53. tjedan, 263. dan čitanja, ponedjeljak, 4. prosinca 2017.

Hoš 8-14 Otk 4-5

Hošea

Hošea je bio Izaijin suvremenik, prorok Božji u 8. stoljeću pr. Kr. Za razliku od Izajije bio je sa sjevera. Njegova je poruka upravljena Izraelu, Sjevernom kraljevstvu premda se povremeno odnosi i na Judeju. U Izraelu je u njegovo doba vladao nered.

Hošea je postao prorok pri kraju vladavine posljednjeg moćnog kralja, Jeroboama II. Prorokovao je tijekom 40 godina, sve dok Samarija nije pala u ruke Asircima u 722. godini pr. Kr. I za to vrijeme zemlja je naglo propadala. Odbijanje Boga i opće prihvatanje poganskih religijskih običaja dovelo je do moralnog i političnog rasula. U Drugoj knjizi o kraljevima (14,23-17,41) daje se povijest toga razdoblja. Sama činjenica da je nakon Jeroboamove smrti Izrael imao šest kraljeva u svega 20 godina, a četvorica su ubila svoje prethodnike, daje priličan uvid u stanje u zemlji.

Što je Bogu značilo Izraelovo idolopoklonstvo - kako ih je on i dalje ljubio i čeznuo da mu se njegov narod vrati - to je Hošea shvatio kroz osobno gorko iskustvo, kad ga je vlastita žena iznevjerila i napustila. Njegova poruka provire izravno iz srca. I upravo to čini ovu knjigu jedinstvenom.

STARI ZAVJET

263. dan čitanja, ponedjeljak, 4. prosinca: Hoš 8-14

Hošea

II. ZLOČINI IZRAELOVI I KAZNA

Uzbuna

8 Trublju na usta,
poput stražara na Domu Jahvinu;
jer oni moj Savez prestupiše,
otpadoše od moga Zakona.

²Meni viču:
"Poznajemo te, Bože Izraelov."

³Ali je Izrael odbacio dobro,
dušman će ga progoniti.

Bezvlađe i idolopoklonstvo

⁴Kraljeve su postavljali bez mene,
knezove birali bez znanja moga.
Od srebra svog i zlata načiniše sebi kumire
da budu uništeni.

⁵Odbacih tvoje tele, Samarijo,
na njih se gnjev moj rasplamlio.
Dokle će ostati nečisti
sinovi Izraelovi?

⁶Umjetnik ga je neki načinio,
i ono Bog nije.
Prometnut će se u komadiće tele samarijsko.

⁷Posijali su vjetar, i požet će oluju;
žito im neće prokljati,
neće brašna dati;
ako ga i dade
proždrijet će ga tuđinci.

Izrael se upropastava pozivajući strance

⁸Progutan je Izrael,
evo ga među narodima
poput nevrijedne posude;

⁹jer otidoše k Asircu,
divljem magarcu što sam živi!
Efraim obdaruje milosnike.

¹⁰Neka ih samo obdaruje,
među narode ču ih sada razasuti:
i doskora će uzdrhtati
pod teretom kralja knezova.

Protiv grešnog bogoslužja

¹¹Žrtvenike je umnožio Efraim,
za grijeh su mu oni poslužili.

¹²Da mu i tisuću zakona svojih napišem,
oni ih smatraju tuđima.

¹³Nek' žrtvuju klanice što mi ih prinose,
nek' samo jedu meso!
Jahvi se ne mile.

Odsad će se spominjati bezakonja njihova
i njihove će kazniti grijhe:
u Egipat će se oni vratiti.

Protiv raskošnih građevina

¹⁴Izrael je zaboravio tvorca svoga
i sebi dvorove sagradio;
Juda je namnožio
gradove tvrde.
Oganj će pustiti na gradove njegove;
vatra će mu dvorove progutati.

Nevolje izgnanstva

9 Ne raduj se, Izraele,
ne kliči k'o drugi narodi;
bludu se oda,
jer, ostavivši Boga svoga,
zavolio si plaću bludničku
po svim gumnim žitnim.

²Ni gumno ni kaca neće ih hraniti,
i mlado će ih vino prevariti.

³Neće više živjeti u zemlji Jahvinoj,
Efraim će se vratiti u Egipat
i nečista će jela jesti u Asuru.

⁴Neće više Jahvi lijevati vina,
nit' će mu prinositi žrtve svoje;
kruh će im biti kao kruh žalosti,
i nečist će biti tko ga bude jeo;
jer njihov je kruh samo za njih,
neće ući u Dom Jahvin.

⁵Što ćete činiti na dan blagdanski,
na dan svetkovine Jahvine?

⁶Jer, evo gdje odoše pred pustošenjem;
prihvatić će ih Egipat, sahraniti Memfis,
srebarna im blaga kopriva će baštiniti,
šatore će njihove obrasti trnje.

Progon proroka

⁷Dodoše dani kazne!
Dodoše dani odmazde!

Nek' znade Izrael!
Lud je prorok,
nadahnuti bunca!
Zbog velikog bezakonja tvoga
i silnog buntovništva.

⁸Efraim uhodi šator prorokov,
stavlja mu zamke po svim putovima,
odmazda je u kući Boga njegova.

Hošea

II. ZLOČINI IZRAELOVI I KAZNA

⁹U duboku su pali pokvarenost
kao u dane Gibeje;
spomenut će se Jahve bezakonja njihova
i grijeha će njihove kazniti.

Kazna za zločin u Baal Peoru

¹⁰Kao grožđe u pustinji nađoh ja Izraela,
kao rani plod na smokvi vidjeh oce vaše;
oni dođoše u Baal Peor, posvetiše se sramoti
i postadoše grozote kao ljubimci njihovi.
¹¹Odletje poput ptice slava Efrajimova:
od rođenja, od utrobe, od začeća.
¹²Ako i podignu svoje sinove,
oduzet ću ih prije dobi muževne,
da, teško njima kada ih ostavim!
¹³Efrajim je k'o da gledam Tir na njivi posađen,
al' će Efrajim djecu svoju voditi na klanje.
¹⁴Daj im, o Jahve! A što da im dadeš?
Daj im krilo jalovo, dojke usahle.

Kazna za zločin u Gilgalu

¹⁵U Gilgalu sva je njihova zloča,
ondje sam ih zamrzio.
Zbog njihovih djela opakih
iz kuće svoje ću ih izagnati,
voljeti ih više neću,
svi su im knezovi odmetnici.
¹⁶Pogođen je Efrajim,
korijen mu je usahnuo;
roda neće imati.
Ako im se i rodi djece,
ubit ću im mili plod utrobe.
¹⁷Odbacit će ih Bog moj
jer ga nisu poslušali;
i potucat će se među narodima.

Uništenje Izraelovih kumira

10 Bujna je loza bio Izrael,
rod bogat ona je nosila.
I što mu je više rodilo plodova,
to je više umnažao žrtvenike;
što mu je bogatija zemlja bila,
to je kićenije dizao stupove.
²Srce je njihovo prijevarno,
okajat će to oni!
Porušit će im On žrtvenike,
polomiti stupove njihove.
³Kazat će tada: "Mi kralja nemamo

jer se Jahve bojali nismo.
Tâ čemu bi nam bio kralj?"

⁴Rijeći prospilju,
lažno se kunu,
sklapaju saveze;
a pravo cvate k'o otrovno bilje
u brazdama polja.

⁵Za tele betavensko
strepe stanovnici Samarije;
da, zbog njega tuguje narod njegov,
svećenici njegovi kukaju nad njim,
nad slavom njegovom jer je od
njega prognana.

⁶A njega samog odvući će u Asiriju
na dar velikome kralju.
Efrajima stid će spopasti,
crvenjet će se Izrael zbog svoje odluke.

⁷Uništena je Samarija.
Njen kralj tek trunak je vodi na površju.
⁸Bit će razorene sramne uzvišice,
grijeh Izraelov;
trnje će i čičak rasti
po žrtvenicima njihovim.
Tad će govoriti brdimu: "Pokrijte nas!"
i bregovima: "Padnite na nas!"

Protiv Gibeje

⁹Većma no u dane gibejske griešio si, Izraele!
A da se i ondje zaustaviše,
ne bi li ih zatekao rat kao
bezakonike gibejske?

¹⁰Kako mi se svidi, kaznit ću ih:
sabrat će se protiv njih narodi
da ih za dvostruko kazne bezakonje.

Prijetnje i poziv na obraćenje

¹¹Efrajim je junica dobro naučena
koja rado vrše;
šiju ću joj lijepu ujarmiti,
upregnut ću Efrajima.
Juda će orati,
Jakov branat'.

¹²Sijte pravednost,
požet ćete ljubav;
krčite zemlje nove:
vrijeme je da Jahvu tražite
dok ne dođe i podaždi vam pravdom.

Hošea

II. ZLOČINI IZRAELOVI I KAZNA

Prijetnja ratom

- ¹³Orali ste bezbožnost,
želi bezakonje,
jeli plod prijevare.
Pouzdao si se u kola svoja
i u mnoštvo svojih ratnika,
¹⁴zato će se vika bojna
razlijegati tvojim gradovima
i sve će ti tvrde biti razorene
K'o što Šalman razori Bet Arbel
u dan ratni,
kada mater smrskaše na sinovima.
¹⁵Evo što vam Betel učini
jer ste u zlu ogrežli:
u zoru će zavijek nestati
kralja Izraelova!

Neuzvraćena očinska ljubav

- 11** Dok Izrael bijaše dijete,
ja ga ljubljah,
iz Egipta dozvah sina svoga.
²Al' što sam ih više zvao,
sve su dalje od mene odlazili;
baalima su žrtvovali,
kadili kumirima.
³A ja sam Efrajima hodati učio,
držeći ga za ruke njegove;
al' oni ne spoznaše da sam se
za njih brinuo.
⁴Užima za ljudе privlačio sam ih,
konopcima ljubavi;
bijah im k'o onaj
koji u čeljustima njihovim
žvale opušta;
nad njega se saginjaħ
i dawah mu jesti.
⁵U zemlju egipatsku on će se vratiti,
Asirac će mu kraljem biti,
jer se ne htjede vratiti k meni.
⁶Mač će bješnjeti njegovim gradovima,
uništitи prijevornice njegove,
proždirat će zbog spletaka njegovih.

Ljubav je jača

- ⁷Narod je moj sklon otpadu;
i premda ga k Višnjem dozivlju,
nitko da ga podigne.
⁸Kako da te dadem, Efrajime,

kako da te predam, Izraele!
Kako da te dadem kao Admu,
da učinim s tobom kao Sebojimu?
Srce mi je uznemireno,
uzavrela mi sva utroba:
⁹neću više gnjevu dati maha,
neću opet zatirati Efrajima,
jer ja sam Bog, a ne čovjek:
Svetac posred tebe -
neću više gnjevan dolaziti!

Povratak iz izgnanstva

- ¹⁰Za Jahvom će ići on,
k'o lav on će rikati;
a kad zarikao bude,
sinovi će mu veselo dohrliti sa zapada;
¹¹k'o ptice će dohrliti iz Egipta,
k'o golubica iz zemlje asirske,
i naselit će ih po kućama njihovim -
riječ je Jahvina.

Iskvarenost Izraelova

- 12** Opkolio me lažu Efrajim
i prijevarom Izraelov dom.
A i Juda još je nestalan
Bogu, Svecu vjernome.
²Efrajim pase vjetar,
za vjetrom istočnim trči cio dan,
sve više je laži njegovih i nasilja.
Savez sklapaju s Asirijom,
ulje nose u Egipat.

Protiv Jakova

- ³S Izraelom ima Jahve parnicu,
kaznit će Jakova prema postupcima,
vratit će mu po djelima njegovim.
⁴Već u krilu materinu brata je potisnuo,
u snazi muževnoj s Bogom se borio.
⁵S Anđelom se borio i nadvladao ga,
plakao je i zaklinjao ga.
Našao ga je u Betelu
i ondje mu je govorio.
⁶Da, Jahve, Bog nad Vojskama,
Jahve je ime njegovo.
⁷Ti se dakle Bogu svojem vrati,
čuvaj ljubav i pravednost
i u Boga se svoga uzdaj svagda!

Hošea

II. ZLOČINI IZRAELOVI I KAZNA

Pohlepa i kazna Izraelova

⁸U ruci je Kanaanu kriva tezulja,
on voli zakidati.
⁹I reče Efrajim: "Samo sam se obogatio,
blago sam nagomilao."
Ali ništa mu od sveg dobitka neće ostati,
jer se ogriješio bezakonjima.

Izgledi za pomirenje

¹⁰Ja sam Jahve, Bog tvoj, sve od zemlje
egipatske,
još ču ti dati da stanuješ pod šatorima
kao u dane Sastanka;
¹¹govorit ču prorocima,
umnožit ču viđenja
i po prorocima prispopobom učiti.

Nove prijetnje

¹²Gilead je puko bezakonje,
ispravnost sama;
u Gilgali žrtvuju bikove;
zato će im oltari biti k'o hrpe kamenja
u brazdama poljskim.

Protiv Jakova i Efrajima

¹³Jakov pobježe u kraj aramski,
za ženu služaše Izrael,
za ženu jednu stada čuvaše.
¹⁴Al' po Proroku izvede Jahve Izraela iz Egipta,
i po Proroku on ga je čuvao.
¹⁵Pregorko ga Efrajim uvrijedi:
stoga će krv njegovu na nj svaliti,
platit će mu Gospod njegov za pogrde.

Kazna za idolopoklonstvo

13 Kad je Efrajim govorio, strah
je zadavao,
jer bijaše on prvak u Izraelu,
al' ogriješi se Baalom i poginu.
²I sad još grijše oni
od srebra praveć' sebi kipove,
kumire po svojoj mašti;
svi su oni djelo rukotvorca!
Tima - vele - žrtvujte,
ljudi neka cjelivaju teoce!
³Zato, bit će oni kao oblak jutarnji,
kao rosa koje brzo nestaje,

kao pljeva raznesena s gumna,
kao dim što kroz otvor izlazi.

Kazna za nezahvalnost

⁴A ja sam Jahve,
Bog tvoj sve od zemlje egipatske:
drugog Boga osim mene ne ljubi!
Osim mene nema spasitelja.
⁵Ja te ljubljah u pustinji,
u zemlji suhoj.
⁶Ja ih pasoh, i siti bijahu;
nasićenima srce se uzoholi;
i tako me zaboraviše.
⁷Stoga ču im biti kao lav,
kao leopard što na putu vreba;
⁸kao medvjedica kojoj ugrabiše mlade,
ja ču se na njih baciti,
rastrgat' im grudi do srca;
k'o lav ču proždrijeti meso njihovo,
zvijeri će ih poljske rastrgati.

Konac kraljevstva

⁹Uništiti ču te, Izraele,
i tko će ti pomoći?
¹⁰Tâ gdje ti je kralj da te spasi,
gdje tvoji knezovi da te brane -
oni za koje si govorio:
"Daj mi kralja i knezove!"
¹¹U gnjevu svom kralja ti dadoh
i u srdžbi ti ga uzimam.

Neizbjježna propast

¹²Dobro se čuva bezakonje Efrajimovo,
grijeh je njegov dobro pohranjen.
¹³Dodoše na nj trudovi porodiljski,
ali on je ludo čedo,
ne izlazi na vrijeme
iz utrobe materine!
¹⁴Ja ču ih izbaviti od vlasti Podzemlja,
od smrti ču ih spasiti!
Gdje je tvoja kuga, o smrti,
gdje pomor tvoj, Podzemlje!
Samilost se sakri od mojih očiju!
¹⁵Tako je rodan među braćom Efrajim,
ali će doći vjetar istočni,
vjetar Jahvin iz pustinje:
isušit će mu izvore, presahnuti studence,
opljačkat mu riznicu, blago odnijeti.

Hošea

II. ZLOČINI IZRAELOVI I KAZNA

14 Ispaštat će Samarija
jer se protiv Boga svoga pobunila.
Od mača past će oni,
djecu će njihovu smrskati,
žene trudne rasporiti.

III. IZRAELOVO OBRAĆENJE I ZADOBIVANJE MILOSTI POGLED U BUDUĆNOST

Izraelov iskren povratak Jahvi

²Vrati se, Izraele, Jahvi Bogu svome,
jer zbog svojeg si bezakonja posruo.

³Uzmite sa sobom riječi
i Jahvi se vratite.
Recite mu: "Skini sa nas bezakonje
i dobrohotno primi
da ti prinesemo plod svojih usana.

⁴Asirac nas neće izbavljati
i nećemo konje više jahati
niti ćemo djelu ruku svojih
govoriti: 'Bože naš!' -
jer u tebe sirota milost nalazi."

⁵Iscijelit ću ih od njihova otpada,
od svega ću ih srca ljubiti;
jer gnjev se moj odvratio od njih.

⁶Bit ću kao rosa Izraelu;
kao ljljan on će cvasti,
puštiti će korijen poput jablana,
⁷nadaleko pružat će izdanke.

Ljepota će mu biti kao u masline,
miris poput libanonskog.

⁸Opet će u mojoj sjeni boraviti,
uzgajati će svoju pšenicu,
vinograde gajiti
što će steći ime vina helbonskog.

⁹Efrajime, što ti imaš još s kumirima?
Ja sam ga uslišao i pogledao.
Ja sam poput zelena čempresa:
po meni si rodan plodovima.

Završna opomena

¹⁰Tko je mudar neka shvati ovo,
i čovjek razuman neka spozna!
Jer pravi su putovi Jahvini:
pravednici hode po njima,
grešnici na njima posrću.

Otkrivenje

II. PROROČKA VIĐENJA

II. PROROČKA VIĐENJA

1. DOGAĐAJI PRIJE VELIKOGA DANA BOŽJEGA

Bog Janjetu povjerava sudbinu svijeta

4 Nakon toga vidjeh: gle, vrata otvorena na nebu! A onaj prijašnji glas, što ga ono začuh kao glas trublje što govoraše sa mnom, reče: »Uziđi ovamo i pokazat će ti što se ima dogoditi nakon ovoga!« ²I odmah se u duhu zanijeh kad gle: prijestolje stajaše na nebu i na prijestolje Netko sjede. ³Taj što sjede bijaše nalik na jaspis i sard. A uokolo prijestolja duga slična smaragdu. ⁴Uokolo prijestolja dvadeset i četiri prijestolja, a na prijestolja sjedoše dvadeset i četiri starještine, obučene u bijele haljine, sa zlatnim vijencima na glavi. ⁵Od prijestolja izlaze munje, i glasovi, i gromovi; pred prijestoljem gori sedam ognjenih zubalja, to jest sedam duhova Božjih, ⁶a pred prijestoljem kao neko stakleno more, nalik na prozirac. U sredini prijestolja, oko prijestolja, četiri bića, sprijeda i straga puna očiju: ⁷prvo biće slično lavu, drugo biće slično juncu, treće biće s licem kao čovječjim, četvrto biće slično letećem orlu. ⁸Ta su četiri bića – u svakoga po šest krila – sve naokolo i iznutra puna očiju. Bez predaha dan i noć govore:

»Svet! Svet! Svet
Gospodin, Bog, Svevladar,
Onaj koji bijaše i koji jest i koji dolazi!«

⁹I kad god bića dadu slavu i čast pohvalnicu Onomu koji sjedi na prijestolju, Živomu u vijeke vjekova, ¹⁰dvadeset i četiri starještine padnu ničice pred Onim koji sjedi na prijestolju i poklone se njemu – Živomu u vijeke vjekova. I stavljaju svoje vijence pred prijestolje govoreći:

¹¹»Dostojan si, Gospodine, Bože naš,
primiti slavu i čast i moć!
Jer ti si sve stvorio,
i tvojom voljom sve postade
i bî stvorenio!«

5 I vidjeh: na desnici Onoga koji sjedi na prijestolju - knjiga, iznutra i izvana ispisana, zapečaćena sa sedam pečata! ²I

vidjeh snažna anđela gdje iza glasa proglašuje: »Tko je dostojan otvoriti knjigu i otpečatiti pečate njezine?« ³I nitko – ni na nebu, ni na zemlji, ni pod zemljom – nije mogao otvoriti knjige i pogledati u nju. ⁴Briznem u plač jer se nitko ne nađe dostojan otvoriti knjigu i pogledati u nju. ⁵A jedan od starješina reče: »Ne plači! Evo, pobijedi Lav iz plemena Judina, Korijen Davidov, on će otvoriti knjigu i sedam pečata njezinih.«

⁶I vidjeh: posred prijestolja i četiriju bića i posred starješina стоји, као заклан, Jaganjac sa sedam rogova i sedam očiju, то јест седам duhova Božjih, по свој земљи посланих. ⁷On приступи те из desnice Onoga koji sjedi на prijestolju uzme knjigu. ⁸A kad on узе knjigu, četiri bićа i dvadeset i četiri starještine падоše ničice pred Jaganjca. У svakoga bijahu citre i zlatне posudice пуне kâda, то јест molitava svetačkih. ⁹Pjevaju oni pjesmu novu:

»Dostojan si uzeti knjigu
i otvoriti pečate njezine
jer si bio zaklan
i otkupio, krvlju svojom, за Boga
ljude iz svakoga plemena i jezika,
puka i naroda;
¹⁰učinio si ih Bogu našemu
kraljevstvom i svećenicima
i kraljevat će na zemlji.«

¹¹I vidjeh, i začuh glas anđela mnogih uokolo prijestolja, i bića i starješina. Bijaše ih na mirijade mirijada i tisuće tisuća. ¹²Klicahu iza glasa:

»Dostojan je zaklani Jaganjac
primiti moć, i bogatstvo,
i mudrost, i snagu,
i čast, i slavu, i blagoslov!«

¹³I začujem: sve stvorenje, i na nebu, i na zemlji, i pod zemljom, i u moru – sve na njima i u njima govori:

»Onomu koji sjedi na prijestolju
i Jaganjcu
blagoslov i čast,
i slava i vlast
u vijeke vjekova!«

¹⁴I četiri bića ponavljuju: »Amen!« A starještine padnu ničice i poklone se.

53. tjedan, 264. dan čitanja, utorak, 5. prosinca 2017.

JI 1-4
Otk 6

Joel

O ovom proroku ne znamo ništa osim imena njegova oca. A njegova proroštva sadrže tek neznatne naznake iz kojih se jedva može odrediti vrijeme pisanja ove knjige. Joel očito poznaje teme koje se pojavljuju u Izajiji, Amosu, Ezekielu - posebno o »danu Gospodnjem«, kad će Bog konačno suditi svijetu i svome narodu. Možemo prepostavljati da je knjiga napisana između 8. i 4. st. pr. Kr., ili čak i kasnije, No sadržaj je knjige po sebi neovisan o vremenu, vrijedi za svako vrijeme.

STARI ZAVJET

264. dan čitanja, utorak, 5. prosinca: JI 1-4

Joel

I. NAVALA SKAKAVACA

1 Riječ Jahvina koja dođe Joelu, sinu Petuelovu.

I. NAVALA SKAKAVACA

1. BOGOSLUŽJE ŽALOSTI I PROŠNJE

Tužaljka zbog pohare

²Čujte ovo, starci,
počujte, svi žitelji zemlje!
Je li ovakvo što ikad bilo u vaše dane
il' u dane vaših otaca?

³Recite ovo svojim sinovima,
vaši sinovi svojim sinovima,
a njihovi sinovi potonjem koljenu.

⁴Što ostavi šaška, proždrije skakavac,
što ostavi skakavac, proždrije gusjenica,
što ostavi gusjenica, proždrije ljudskih.

⁵Probudite se, pijanice, i plačite!
Sve vinopije, tužite
za novim vinom:
iz usta vam je oteto.

⁶Jer prekri moju zemlju
narod moćan i bezbrojan;
zubi su mu kao zubi lavljih,
očnjaci mu kao u lavice.

⁷Opustoši mi lozu vinovu
i polomi smokve moje;
oguli ih i razbacu,
grane su im pobijeljele.

⁸Plaćite k'o djevica odjevena u kostrijet
za zaručnikom svojim.

⁹Nestade prinosnice i ljevanice
iz Doma Jahvina.
Tuže svećenici,
sluge Jahvine.

¹⁰Opustošeno polje,
zemlja poharana.
Poharano žito,
vino propade,
presahnu ulje.

¹¹Tugujte, težaci,
kukajte, vinogradari,
za pšenicom i za ječmom,
jer propade žetva poljska.

¹²Loza usahnu,
uvenu smokva,
mogranj, palma i jabuka:

svako se drvo poljsko sasuši.
Da, nestade radosti
između sinova ljudskih.

Poziv na pokoru i molitvu

¹³Svećenici, opašite kostrijet i tužite!
Službenici žrtvenika, naričite!
Dođite, prenoćite u kostrijeti,
službenici Boga mojeg!
Jer iz Doma Boga našeg
nesta prinosnice i ljevanice!

¹⁴Naredite sveti post,
proglašite zbor svečani;
starještine, saberite
sve stanovnike zemlje
u kuću Jahve, Boga svojeg.
Zavapijte Jahvi:

¹⁵"Jao dana!"
Jer Jahvin dan je blizu
i dolazi k'o pohara od Svevišnjeg.

¹⁶Ne iščeznu li hrana
pred našim očima?
Nije li nestalo radosti i sreće
iz Doma Boga našega?

¹⁷Istrunu zrnje
pod grudama;
puste su žitnice,
porušene spreme
jer žita nestala.

¹⁸Kako li stoka uzdiše!
Krda goveda podivljala lutaju
jer im nema paše.
Čak i stada ovaca kaznu podnose.

¹⁹Tebi, Jahve, vapijem:
oganj popali pašnjake pustinjske,
plamen sažga
sva stabla poljska.

²⁰Čak i zvijeri čeznu za tobom,
jer presušiše potoci,
oganj popali pašnjake pustinjske.

Dan Jahvin i sadašnja nesreća Uzbuna na Dan Jahvin

2 Trubite u trubu na Sionu!
Dižite uzbunu na svetoj mi gori!
Neka svi stanovnici zemlje dršću,
jer dolazi Jahvin dan.
Da, on je blizu.

STARI ZAVJET

264. dan čitanja, utorak, 5. prosinca: JI 1-4

Joel

I. NAVALA SKAKAVACA

²Dan pun mraka i tmine,
dan oblačan i crn.
K'o zora po gorama se prostire
narod jak i mnogobrojan,
kakva ne bje nikad prije,
niti će ga igda biti
do vremena najdaljih.

Upadači

³Pred njim oganj proždire,
za njim plamen guta.
Zemlja je k'o vrt rajske pred njim,
a za njim pustinja tužna.
Ništa mu ne umiče.
⁴Nalik su na konje,
jure poput konjanika.
⁵Buče kao bojna kola,
po gorskim vrhuncima skaču,
pucketaju k'o plamen ognjeni
kad strnjiku proždire,
kao vojska jaka u bojnome redu.
⁶Pred njima narodi dršću
i svako lice problijedi.
⁷Skaču k'o junaci,
K'o ratnici se na zidove penju.
Svaki ide pravo naprijed,
ne odstupa od svog puta.
⁸Ne tiskaju jedan drugog,
već svak' ide svojom stazom.
Padaju od strijela
ne kidajuć' redova.
⁹Na grad navaljuju,
na zidine skaču,
penju se na kuće
i kroz okna ulaze poput lupeža.

Viđenje dana Jahvina

¹⁰Pred njima se zemlja trese,
nebo podrhtava,
sunce, mjesec mrčaju,
zvijezdama se trne sjaj.
¹¹I Jahve glas svoj šalje
pred vojsku svoju.
I odista, tabor mu je silno velik,
zapovijedi njegove moćan izvršitelj.
Da, velik je Jahvin dan
i vrlo strašan.
Tko će ga podnijeti?

Poziv na pokoru

¹²"Al' i sada - riječ je Jahvina -
vratite se k meni svim srcem svojim
posteć', plačuć' i kukajuć'."

¹³Razderite srca, a ne halje svoje!
Vratite se Jahvi, Bogu svome,
jer on je nježnost sama i milosrđe,
spor na ljutnju, a bogat dobrotom,
on se nad zlom ražali.

¹⁴Tko zna neće li se opet ražaliti,
neće li blagoslov ostaviti za sobom!
Prinose i ljevanice
Jahvi, Bogu našemu!

¹⁵Trubite u trubu na Sionu!
Sveti post naredite,
oglasite zbor svečani,

¹⁶narod saberite,
posvetite zbor.
Saberite starce,
sakupite djecu,
čak i nejač na prsima.
Neka ženik izide
iz svadbene sobe
a nevjesta iz odaje.

¹⁷Između trijema i žrtvenika neka
tuže svećenici, sluge Jahvine.
Neka mole:
"Smiluj se, Jahve, svojem narodu!
Ne prepusti baštine svoje sramoti,
poruzi naroda.
Zašto da se kaže među narodima:
Gdje im je Bog?"

2. JAHVIN ODGOVOR

¹⁸Tad Jahve, ljubomoran na zemlju svoju,
smilova se svom narodu.

Oslobođenje

¹⁹Odgovori Jahve svojem narodu:
"Šaljem vam, evo, žita, vina i ulja
da se njime nasitite.
Nikad više neću pustiti
da budete na sramotu narodima.

²⁰Protjerat ću Sjevernjaka od vas daleko,
odagnat ga u zemlju suhu i pustu,
prethodnicu u Istočno more,
zalaznicu u Zapadno more.
Dići će se njegov smrad,

Joel

I. NAVALA SKAKAVACA II. NOVO DOBA I JAHVIN DAN

dizat će se trulež njegova."
(Jer učini stvari velike.)

Viđenje obilja

- ²¹O zemljo, ne boj se!
Budi sretna, raduj se,
jer Jahve učini djela velika.
- ²²Zvijeri poljske, ne bojte se;
pašnjaci u pustinji opet se zelene,
voćke daju rod,
smokva i loza nose izobila.
- ²³Sinovi sionski, radujte se,
u Jahvi se veselite, svojem Bogu;
jer vam daje
kišu jesensku u pravoj mjeri,
izli na vas kišu,
jesensku i proljetnu kišu kao nekoć.
- ²⁴Gumna će biti puna žita,
kace će se prelijevati od vina i ulja.
- ²⁵"Nadoknadit ću vam godine
koje izjedoše skakavac, gusjenica,
ljupilac i šaška,
silna vojska moja
što je poslah na vas."
- ²⁶Jest ćete izobila, jest ćete do sita,
slavit ćete ime Jahve, svojeg Boga,
koji je s vama čudesno postupao.
("Moj se narod neće postidjeti nikad više.")
- ²⁷"Znat ćete da sam posred Izraela,
da sam ja Jahve, vaš Bog, i nitko više.
Moj se narod neće postidjeti nikad više."

II. NOVO DOBA I JAHVIN DAN

1. DUH BOŽJI NA LJUDIMA

- 3** "Poslije ovoga
izlit ću Duha svoga na svako tijelo,
i proricat će vaši sinovi i kćeri,
vaši će starci sanjati sne,
a vaši mladići gledati viđenja.
- ²Čak ću i na sluge i sluškinje
izliti Duha svojeg u dane one.
- ³Pokazat ću znamenja na nebu i zemlji,
krv i oganj i stupove dima."
- ⁴Sunce će se prometnuti u tminu
a mjesec u krv,
prije nego svane Jahvin dan,

velik i strašan.
⁵Svi što prizivaju ime Jahvino spašeni će biti,
jer će na brdu Sionu i u Jeruzalemu
biti spasenje,
kao što Jahve reče,
a među preživjelima oni
koje Jahve pozove.

2. SUD NARODIMA

Općenito

- 4** "Jer, gle, u one dane
i u ono vrijeme,
kad okrenem udes Judeji i Jeruzalemu,
²sakupit ću sve narode
i povesti ih u dolinu Jošafat.
Ondje ću im suditi
zbog Izraela, naroda mog i moje baštine,
koju rastjeraše među narode
i razdijeliše moju zemlju među se.
- ³Baciše ždrijeb za moj narod;
davali su dječake za bludnice,
djevojke prodavali za vino i pili."

Pritužbe

- ⁴"I vi, Tire i Sidone, što hoćete od mene?
I vi, filistejski kraljevi?
Želite li mi se osvetiti?
Ako se budete svetili meni,
osveta će brzo na vaše glave.
- ⁵Na vas što mi oteste srebro i zlato,
što odnesoste bogate mi riznice
u svoje hramove,
- ⁶na vas koji prodavaste Grcima
sinove Jude i Jeruzalema
da biste ih otjerali od domovine njihove.
- ⁷Gle, ja ih kanim dići s mjesta
gdje god ih prodaste,
i učinit ću da vam zločin vaš
padne na glave.
- ⁸Prodat ću vaše sinove i kćeri
sinovima Judinim,
a oni će ih prodat' Sabejcima,
daleku narodu.
Jer Jahve reče!"

Saziv naroda

- ⁹Razglasite ovo među narodima!

Joel

II. NOVO DOBA I JAHVIN DAN

Posvetite se za rat!
Dižite junake!
Naprijed, navalite, svi ratnici!
¹⁰Prekujte raonike u mačeve,
kosire u koplja,
nek' slabici kaže: "Junak sam!"
¹¹Pohitajte i dođite,
svi okolni narodi,
i ondje se saberite!
(Jahve, onamo pošalji svoje junake!)
¹²Budite se, narodi, stupajte
u Dolinu Jošafat,
jer ću ondje sjesti da sudim
svim okolnim narodima.
¹³Hvatajte se srpa:
Ijetina je zrela.
Ustanite, siđite:
tijesak je pun,
prelijevaju se kace,
jer je velika zloča njihova."
¹⁴Mnoštvo, mnoštvo
u Dolini Odluke!
Da, blizu je dan Jahvin
u Dolini Odluke!

Jahvin dan
¹⁵Sunce i mjesec pomrčaše,
zvijezde potamnješe.
¹⁶Jahve grmi sa Siona,
glas diže iz Jeruzalema;
nebo se i zemlja tresu.
Ali je Jahve utočište svome narodu
i zaštita sinovima Izraela.
¹⁷"Znat ćete tada da sam ja Jahve vaš Bog
što stoluje na Sionu, svetoj gori svojoj.
Jeruzalem će biti svetište,
tuđinac više neće kroza nj proći."

3.RAJSKO DOBA OBNOVE IZRAELA

¹⁸Kad dođe taj dan,
kapat će gore moštom,
iz bregova će brizgati mljekو,
kroza sva korita riječna u Judeji
voda će proteći.
Vrelo će šiknuti iz kuće Jahvine
da natopi Dolinu sitimsku.
¹⁹Egipat će opustjeti,

Edom će postati beživotna pustinja
zbog nasilja učinjena sinovima Judinim,
jer proliše krv nevinu u njihovoј zemlji.
²⁰Judeja će dovijek biti naseljena
i Jeruzalem u sva koljena.
²¹"Osvetit ću krv njihovu
za koju se nisam još osvetio."
Jahve će dići Dom svoj na Sionu.

Uvod

Otkrivenje

II. PROROČKA VIĐENJA

Jaganjac otvara sedam pečata

6 I vidjeh: kad Jaganjac otvorí prvi od sedam pečata, začujem gdje prvo od četiri bića govori glasom kao gromovnim: »Dođi!« ²Pogledam, a ono konj bijelac i u njegova konjanika lûk. I dan mu je vijenac te kao pobjednik pođe da pobijedi. ³Kad Jaganjac otvorí drugi pečat, začujem drugo biće gdje govori: »Dođi!« ⁴I iziđe drugi konj, riđan. I njegovu je konjaniku dano dignuti mir sa zemlje da se ljudi među sobom pokolju. I dan mu je mač velik. ⁵Kad Jaganjac otvorí treći pečat, začujem treće biće gdje govori: »Dođi!« Pogledam, a ono konj vranac i njegovu konjaniku u ruci tezulja. ⁶Tada začujem kao neki glas isred četiriju bića gdje govori: »Mjera pšenice za denar! Tri mjere ječma za denar! A ulju i vinu ne udi!« ⁷Kad Jaganjac otvorí četvrti pečat, začujem glas četvrtoga bića gdje govori: »Dođi!« ⁸Pogledam, a ono konj sivac; konjaniku njegovu ime je »Smrt« i prati ga Podzemlje. Dana im je vlast nad četvrtinom zemlje: ubijati mačem i glađu i smrću i zvijerima zemaljskim.

⁹Kad Jaganjac otvorí peti pečat, vidjeh pod žrtvenikom duše zaklanih zbog riječi Božje i zbog svjedočanstva što ga imahu. ¹⁰Vikahu iza glasa: »Ta dokle, Gospodaru sveti i istiniti! Zar nećeš suditi i osvetiti krv našu na pozemljarima?« ¹¹I svakome je od njih dana bijela haljina i rečeno im je neka se strpe još malo vremena dok se ne ispuni broj njihovih sudrugova u službi i braće njihove koja imaju biti pobijena kao i oni.

¹²I vidjeh: kad Jaganjac otvorí šesti pečat, potres velik nasta. I sunce pocrnce kao dlakava kostrijet, sav mjesec posta kao krv. ¹³I zvijezde padoše s neba na zemlju kao što smokva smokvice stresa kad je potrese žestok vjetar. ¹⁴Nebo iščeznu kao savijena knjiga, a sve se planine i otoci pokrenuše s mjesta. ¹⁵Kraljevi zemaljski, i velikaši, i vojvode, i bogataši, i mogućnici, rob i slobodnjak – svi se sakriše u špilje i pećine gorske ¹⁶govoreći gorama i pećinama: »Padnite na nas i sakrijte nas od lica Onoga koji sjedi na prijestolju i od srdžbe Jaganjčeve. ¹⁷Jer dođe Dan onaj veliki srdžbe njihove i tko će opstat!«

53. tjedan, 265. dan čitanja, srijeda, 6. prosinca 2017.

Am 1-5
Otk 7

Amos

Amos je bio laik, pastir, i užgajivač smokava. Njegov dom je bio u Tekoi, oko 20 km južno od Jeruzalema na rubu Judejske pustinje. Bog ga je poslao kao proroka Sjevernom kraljevstvu, Izraelu. Njegova je baza bila vjersko središte u Betelu, gdje je Jeroboam I postavio lik teleta kad se narod podijelio u dva protivnička kraljevstva.

Amos je živio za vladavine Jeroboama II (793-753), u doba blagostanja i moći Izraela. Država je bila bogata, ali trula. Amos je bio poslan da optuži društvenu i vjersku korupciju i upozori na Božji predstojeći sud. Ali narod je okrenuo uši od njega kao i njegova suvremenika Hošeje, a kraljev mu je dvorski svećenik rekao da se vrati u Judeju! Trideset godina nakon Jeroboamove smrti, Asirci su uništili Samariju i odveli narod u izgnanstvo. Izrael je prestao postojati.

Prorok pak ima reći riječ bilo kojemu narodu koji bi se našao u sličnom položaju kao Izrael. Izreku li se njegove poruke našim suvremenim izričajima, odjeknut će svom snagom, izvornom svježinom i valjanošću za nas ovdje i sada.

Biblijski priručnik, mala enciklopedija,
Duhovna stvarnost, Zagreb, 1989.

Amos

I. SUD NAD IZRAELOM I OKOLNIM NARODIMA

1 Riječi Amosa, pastira iz Tekoe. Njegova viđenja o Izraelu u doba judejskoga kralja Uzije i Jeroboama, sina Joaša, izraelskoga kralja, dvije godine prije potresa.

2Veli on:

"Jahve grmi sa Siona,
iz Jeruzalema glas mu se ori;
stočarski pašnjaci tuže
i suši se vrh Karmela."

I. SUD NAD IZRAELOM I OKOLNIM NARODIMA

Damask

3Ovako govori Jahve:

"Za tri zločina Damaska, za četiri zločina,
odluka je neopoziva:
jer su vrhli Gilead
cijepom željeznim,

4pustit će oganj na dom Hazaelov
da sažeže Ben-Hadadove dvorce;

5polomit će zasune Damaska,
istrijebiti živalj Bikat Avena
i žezlonošu iz Bet Edena;
narod će aramski u ropstvo u Kir,"

veli Jahve Gospod.

Gaza i Filisteja

6Ovako govori Jahve:

"Za tri zločina Gaze, za četiri zločina,
odluka je neopoziva:
jer odvedoše sve u izgnanstvo
i Edomu predadoše,

7pustit će oganj na zidine Gaze
da dvorce joj sažeže.

8Istrijebit će žitelje ašdodske
i žezlonošu iz Aškelona.
Pružit će ruku na Ekon
da ostatak filistejski pogine,"

veli Jahve Gospod.

Tir i Fenicija

9Ovako govori Jahve:

"Za tri zločina Tira, za četiri zločina,
odluka je neopoziva:
jer predade sve izgnanike Edomu
i nisu se sjetili bratskog saveza,

10pustit će oganj na zidove Tira
da sažeže njihove dvorce."

11Ovako govori Jahve:

"Za tri zločina Edoma, za četiri zločina,
odluka je neopoziva:
jer gonjaše brata mačem
prigušujući samilost svoju,
jer gnjev svoj potpirivaše jednako,
jer poticaše bijes svoj,

12pustit će oganj na Teman
da sažeže dvorce u Bosri."

Amon

13Ovako govori Jahve:

"Za tri zločina Amonovih sinova,
za četiri zločina,
odluka je neopoziva:
jer parahu trudnice gileadske
da rašire granice svoje,

14potpalit će oganj na zidinama Rabe
da dvorce joj sažeže,
s bojnom grajom u dan rata,
s burama u dan vihora,

15a kralj će im otići u izgnanstvo,
on i knezovi njegovi s njime,"

veli Jahve Gospod.

Moab

2Ovako govori Jahve:

"Za tri zločina Moaba, za četiri zločina,
odluka je neopoziva:
jer kosti edomskoga kralja spališeu vapno,

2pustit će oganj na Moab
da dvorce kerijotske sažeže,
a Moab će umrijet u metežu,
s bojnom grajom i sa zvukom trube;

3oborit će suca u njemu
i poklati sve knezove s njime,"

veli Jahve Gospod.

Juda

4Ovako govori Jahve:

"Za tri zločina Judina, za četiri zločina,
odluka je neopoziva:
jer odbaciše Zakon Jahvin
i njegovih se odredaba ne držahu;
zavedoše ih lažni bozi
za kojima idahu očevi njihovi,

Amos

I. SUD NAD IZRAELOM I OKOLNIM NARODIMA II. OPOMENE I PRIJETNJE

⁵pustit će oganj na Judu,
da sažeže dvorce jeruzalemske."

Izrael

⁶Ovako govori Jahve:
"Za tri zločina Izraela, za četiri zločina,
odлуka je neopoziva:
jer prodavahu pravednika za srebro
i nevoljnika za sandale;
⁷jer gaze po glavi siromahu
i sirotinju na zlo vode;
sin i otac k istoj djevojci idu
da oskvrnu moje sveto ime;
⁸i na haljinama u zalog uzetima
leže kraj svakoga žrtvenika;
i piju vino oglobljenih
u Domu Boga svojega.
⁹Ja pred njima istrijebih Amorejce
visoke k'o cedar,
jake poput hrašća,
ja uništih i plod na njima
i korijen pod njima.
¹⁰Ja vas izvedoh iz zemlje egipatske
i četrdeset vas godina vodih po pustinji
da zaposjednete zemlju amorejsku.
¹¹Ja podigoh proroke izmeđ' vaših sinova
i nazirejce među vašim mladićima.
Nije li tako, sinovi Izraelovi? -
riječ je Jahvina.
¹²Al' vi nagnaste nazirejce da vino piju,
a prorocima zapovjediste:
'Ne prorokujte!'
¹³Gle, ja vas prgnječujem o tlo pod vama,
k'o što vršalice gnječe klasje;
¹⁴neće biti bijega brzu,
jaka neće učvrstiti snaga,
junak se neće spasiti,
¹⁵strijelac se neće održati,
hitri trkač pobjeć' neće,
nit' će jahač umaći,
¹⁶najsrčaniji će ratnici
bježat' nagi onog dana" -
riječ je Jahvina.

Izabranje i kazna

3 Počujte, sinovi Izraelovi, ovu riječ
koju Jahve zbori protiv vas,
protiv svakoga roda
što ga izvedoh iz zemlje egipatske:
²"Među svim plemenima zemaljskim
samo vas poznah,
zato će vas kazniti za sve grijeha vaše."

Proročki je poziv neotklonjiv

³Idu li dvojica zajedno
da se ne dogovore?
⁴Riče li lav u šumi
ako plijena nema?
Reži li lavić u brlogu
ako ništa ne ulovi?
⁵Pada l' ptica na zemlju
ako na njoj zamke nema?
Diže li se mreža sa zemlje
ako se ništa ne uhvati?
⁶Trubi li truba po gradu
da se narod ne uzbuni?
Hoće li kob pogoditi grad
ako je Jahve ne pošalje?
⁷Ništa ne čini Jahve Gospod
a da osnove svoje ne otkrije
slugama svojim prorocima.
⁸Lav riče: tko da se ne prestravi?
Gospod Jahve govori: tko da ne prorukuje?

Pokvarena će Samarija propasti

⁹Proglasite ovo po dvorcima asirskim
i po dvorcima u zemlji egipatskoj;
recite: "Skupite se na planini Samarije,
pogledajte velik nered u njoj
i tlačenje posred nje."

¹⁰Jer ne znaju činiti pravo
- riječ je Jahvina -
u dvorcima gomilaju nasilje i tlačenje.

¹¹Stog ovako govori Jahve Gospod:
"Neprijatelj će opkoliti zemlju,
utvrde će tvoje razvaliti,
tvoje dvorce oplijeniti."

¹²Ovako govori Jahve:
"Kao kad pastir istrgne
dvije goljeni ili komadić uha
iz lavljih ralja,

Amos
II. OPOMENE I PRIJETNJE

tako će se istrgnuti sinovi Izraelovi
koji sjede u Samariji
na rubu počivaljke i na divanima."

Protiv Betela i raskošnih stanova

- ¹³"Čujte i posvjedočite protiv doma Jakovljeva -
riječ je Jahve Gospoda,
Boga nad Vojskama:
¹⁴"Onoga dana kad kaznim Izraela za zločine,
kaznit će i žrtvenike betelske;
žrtvenički će se rozi odlomiti
i na tlo popadati.
¹⁵Razorit će zimsku kuću i ljetnu kuću,
propast će kuće bjelokosne.
Mnogih će kuća nestati" -
riječ je Jahvina.

Protiv Samarijanki

- 4** Počujte ovu riječ, krave bašanske,
što boravite na samarijskoj gori,
tlačite potrebite, ugnjetavate siromahe,
govorite muževima: "Donesi da pijemo!"
²Zakle se Jahve Gospod svetošću svojom:
"Dolaze vam, evo, dani
kad će vas izvlačiti kukama,
a posljednju od vas ostima.
³Kroz pukotine ćete izlaziti,
ne obzirući se nikamo,
i biti bačene prema Hermonu" -
riječ je Jahvina.

Izraelova opsjena, nepokornost i kazna

- ⁴"Idite samo u Betel i griješite,
u Gilgal i množite grijehe svoje!
Prinosite svakog jutra žrtve,
i desetine svaki treći dan.
⁵Palite tijesto uskislo na žrtvu zahvalnicu,
oglasite žrtve dragovoljne, razglasite ih,
jer to volite, sinovi Izraelovi" -
riječ je Jahve Gospoda.
⁶"Zato dadoh da vam zubi čisti ostanu
u svim gradovima vašim,
ostavih vas bez kruha
u svim selima vašim;
pa ipak se ne obratiste k meni" -
riječ je Jahvina.
⁷"Uskratih vam i kišu tri mjeseca prije žetve;
pustih da kiši na jedan grad,

al' ne i na drugi;
jedno bi se polje nakvasilo,
a drugo bi se - na koje
ne pustih kiše - sasušilo.

⁸Dva-tri grada lutahu tako u treći da piiju vode,
ali se ne mogoše napiti,
pa ipak se ne obratiste k meni" -
riječ je Jahvina.

⁹"Udarah vas snijeću i medljikom,
sasuših vam vrtove i vinograde,
proždriješe vam skakavci
smokve i masline,
pa ipak se ne obratiste k meni" -
riječ je Jahvina.

¹⁰"Poslah na vas kugu
poput kuge egipatske;
mladiće vaše poklah mačem,
a konji vam bježu k'o pljen odvedeni;
napunih vam nosnice smradom
iz tabora vašega,
pa ipak se ne obratiste k meni" -
riječ je Jahvina.

¹¹"Obarah vas k'o što Bog obori
Sodomu i Gomoru,
bijaste k'o glavnja iz ognja istrgnuta,
pa ipak se ne obratiste k meni" -
riječ je Jahvina.

¹²"Stog će, Izraele, ovako s tobom postupiti,
i jer će tako s tobom postupiti,
pripravi se, Izraele,
da susretneš Boga svoga!"

Hvalospjev

¹³Jer, gle, on sazda planine i stvori vjetar,
otkriva čovjeku misao svoju,
on tvori zoru i mrak,
i penje se na vrh visova zemaljskih,
Jahve, Bog nad Vojskama, njegovo je ime.

Tužaljka nad Izraelom

- 5** Počujte ovu riječ što je iznosim
protiv vas,
naricaljku, dome Izraelov:
²Pade i više neće ustatи
djevica izraelska.
Na tlu svojem ona leži,
nikog da je digne.
³Jer ovako govori Jahve Gospod

Amos
II. OPOMENE I PRIJETNJE

domu Izraelovu:
u gradu iz kojeg izlažaše tisuća,
ostat će stotina,
iz kojeg izlažaše stotina, ostat će ih deset.

Bez obraćenja nema spasenja

- ⁴Jer ovako govori Jahve domu Izraelovu:
"Tražite i živjet ćete.
⁵Ne tražite Betela,
ne idite u Gilgal,
ne putujte u Beer Šebu,
jer će Gilgal bit odveden u izgnanstvo,
a Betel će se prometnuti u ništa.
⁶Tražite Jahvu i živjet ćete,
il' će ko' oganj zahvatiti kuću Josipovu
i sažeć' je, a u Betelu nikog
da plamen ugasi."

Prijetnje

- ⁷Jao onima koji pravdu pretvaraju u pelin,
u prah bacaju poštenje!
⁸On napravi Vlašice i Štapce,
on obrće mrak u zoru,
a dan u najglušu noć.
On saziva morske vode
i valja ih preko lica zemlje.
Jahve mu je ime.
⁹Nenadano šalje pustoš na tvrđavu
i utvrdi propast nosi.
¹⁰Mrze čovjeka što na vratima pravdu dijeli
i grde onog što zbori pošteno.
¹¹Stoga, jer gazite siromaha,
dižući od njega porez u žitu -
u kućama što ih sazdaste od tesanika
nikad živjet' nećete;
iz ljudskih vinograda što ih posadiste
nikad nećete piti vina.
¹²Jer znam mnoge vaše zločine,
i vaše grijeha pregoleme:
tlačite pravednika i primate mito,
odbijajući siromaha na gradskim vratima.
¹³Mudrac šuti u ovo vrijeme,
jer vremena su tako zla.

Poticaj

- ¹⁴Tražite dobro, a ne зло,
da biste živjeli,
i da Jahve, Bog nad Vojskama,
odista s vama bude

kao što velite da jest.
¹⁵Mrzite zlo, ljubite dobro,
držite pravicu na gradskim vratima,
pa će se možda Jahve,
Bog nad Vojskama,
smilovati ostatku Josipovu.

Skora kazna

- ¹⁶Stog ovako govori Jahve,
Bog nad Vojskama, Gospod:
"Na svakom će trgu biti kuknjava,
po svim će ulicama zapomagati:
'Jao! Jao!'
Težake će sazvat' da jauču,
narikače da nariču,
¹⁷bit će jauk u svakom vinogradu,
jer će proći posred tebe" - veli Jahve.

Dan Jahvin

- ¹⁸"Jao vama što žudite za danom Jahvinim!
Što će vam biti dan Jahvin?
Tama, a ne svjetlost.
¹⁹Bit će vam k'o onom što utečelavljam raljama,
a sretne ga medvjed;
koji uđe u kuću i stavi ruku na zid,
a ujede ga zmija.
²⁰Neće li dan Jahvin biti tama, a ne svjetlost?
Mrklina, a ne sunčan sjaj?
Protiv izvanjskoga bogoštovlja
²¹Mrzim i prezirem vaše blagdane
i nisu mi mile vaše svečanosti.
²²Paljenice kad mi prinosite,
prinosnice mi vaše nisu mile,
na pričesnice se od ugojenih telaca
vaših i ne osvrćem.
²³Uklonite od mene dreku svojih pjesama,
neću da slušam zvuke vaših harfa.
²⁴Pravda nek' poteče kao voda
i pravica k'o bujica silna.
²⁵Prinosiste li mi žrtve i prinos u pustinji
četrdeset godina, dome Izraelov?
²⁶Nosit ćete Sikuta, svoga kralja,
i Kevana, boga svoga,
likove što ih sebi napraviste,
²⁷dok vas budem odvodio onkraj Damaska,"
govori Jahve -
Bog nad Vojskama njemu je ime.
Protiv bezbrižnih vođa

Otkrivenje

II. PROROČKA VIĐENJA

Sluge Božje bit će pošteđene

7 Nakon toga vidjeh: četiri anđela stope na četiri kraja zemlje zadržavajući četiri vjetra zemaljska da nikakav vjetar ne puše ni zemljom ni morem nit ikojem drvećem. ²I vidjeh drugoga jednog anđela gdje uzlazi od istoka sunčeva s pečatom Boga živoga. On povika iza glasa onoj četvorici anđela kojima bî dano nauditi zemlji i moru: ³»Ne udite ni zemlji ni moru ni drveću dok ne opečatimo sluge Boga našega na čelima!« ⁴I začujem broj opečaćenih – sto četrdeset i četiri tisuće opečaćenih iz svih plemena sinova Izraelovih:

⁵iz plemena Judina dvanaest tisuća opečaćenih,
iz plemena Rubenova dvanaest tisuća,
iz plemena Gadova dvanaest tisuća,
⁶iz plemena Ašerova dvanaest tisuća,
iz plemena Naftalijeva dvanaest tisuća,
iz plemena Manašeova dvanaest tisuća,
⁷iz plemena Šimunova dvanaest tisuća,
iz plemena Levijeva dvanaest tisuća,
iz plemena Jisakarova dvanaest tisuća,
⁸iz plemena Zebulunova dvanaest tisuća,
iz plemena Josipova dvanaest tisuća,
iz plemena Benjaminova dvanaest tisuća opečaćenih.

Slavodobiće izabranika na nebu

⁹Nakon toga vidjeh: eno velikoga mnoštva, što ga nitko ne moguće izbrojiti, iz svakoga naroda, i plemena, i puka, i jezika! Stoje pred prijestoljem i pred Jagancem odjeveni u bijele haljine; palme im u rukama. ¹⁰Viču iza glasa:

»Spasenje Bogu našemu
koji sjedi na prijestolju
i Jagancu!«

¹¹I svi anđeli, što stajaju uokolo prijestolja i starješina i četiriju bića, padaše pred prijestoljem ničice, na svoja lica, ¹²i pokloniše se Bogu govoreći:

»Amen!
Blagoslov i slava,
i mudrost, i zahvalnica,
i čast, i moć i snaga
Bogu našemu
u vijeke vjekova. Amen.«

¹³I jedan me od starješina upita: »Ovi odjeveni u bijele haljine, tko su i odakle dođoše?« ¹⁴Odgovorih mu: »Gospodine moj, ti to znaš.« A on će mi: »Oni dođoše iz nevolje velike i oprali su haljine svoje i ubijelili ih u krvi Jagancjevoj. ¹⁵Zato su pred prijestoljem Božjim i služe mu dan i noć u hramu njegovu, i Onaj koji sjedi na prijestolju razapet će Šator svoj nad njima. ¹⁶Neće više gladovati ni žeđati, neće ih više paliti sunce nit ikakva žega ¹⁷jer - Jaganic koji je posred prijestolja bit će pastir njihov i vodit će ih na izvore vodâ života. I otrće Bog svaku suzu s očiju njihovih.«

53. tjedan,
266. dan čitanja, četvrtak, 7. prosinca
2017.

Am 6-9
Otk 8,1-9,12

Amos

II. OPOMENE I PRIJETNJE

III. VIĐENJA

6 Jao bezbrižnima na Sionu i spokojnima na samarijskoj gori, nazvanima "prvina naroda", kojima se obraća dom Izraelov.
2Krenite u Kalnu i vidite, idite odande u Veliki Hamat, siđite u Gat filistejski. Jeste li bolji od tih kraljevstava? Je li im područje veće od vašega?
3Mislite: daleko je kobni dan, a primičete vlast nasilja.
4Ležeći na bjelokosnim posteljama, na počivaljkama izvaljeni, jedu janjad iz stada i telad iz staje;
5deru se uza zvuk harfe, izumljuju glazbala k'o David,
6piju vino iz vrčeva i mažu se najfinijim uljem, al' za slom Josipov ne mare.
7Stog će prvi sad biti prognani; umuknut će veselje raskošnika.
Kazna će biti strašna
8Zakle se Gospod Jahve samim sobom - riječ je Jahve, Boga nad Vojskama: "Gnušam se oholosti Jakovljeve i mrzim dvorce njegove, predat ću grad i sve u njemu."
9Ako i deset ljudi ostane u jednoj kući, umrijet će.
10Rođak će i spaljivač prionuti da iznesu kosti iz kuće; ako bi tko upitao onog u kutu kuće: "Je li još tko ostao s tobom?" on će odvratiti: "Ne! Pst! Jahvino se ime ne smije spomenuti."
11Jer, gle, Jahve zapovjedi, i velika se kuća ruši u komade, mala se kuća ori u komadiće.
12Jure li konji po litici, ore li se more volovima, da vi pretvarate pravdu u otrov a plod pravednosti u pelin?
13Vi se radujete Lo Dabaru kad velite: "Nismo li svojom snagom zauzeli Karnajim?"
14"Ha, evo, dome Izraelov, dižem na te - riječ je Jahve, Boga nad Vojskama - narod što će vas tlačiti

od Ulaza hamatskoga do Pustinjskog potoka."

III. VIĐENJA

Prvo viđenje: Skakavci

7 Evo što mi pokaza Jahve Gospod: gle, sazda skakavce kad otava poče nicati, otava nakon kraljevske kosidbe.

2Kad izjedoše sav zemaljski usjev, rekoh: "Jahve Gospode, oprosti, molim te!

Kako će Jakov preživjeti onako malen?"

3I Jahve se stoga pokaja: "Neće biti", reče Jahve.

Drugo viđenje: Suša

4Evo što mi pokaza Jahve Gospod: Gle, Jahve Gospod pozva oganj da kažnjava; već proždrije veliki Bezdan i uprav poče gutati polje.

5A ja ču: "Stani, Jahve Gospode, molim te! Kako će Jakov preživjeti onako malen?"

6I Jahve se stog pokaja: "Ni ovoga neće biti", reče Jahve Gospod.

Treće viđenje: Visak

7Evo što mi Jahve Gospod pokaza: gle, čovjek stoji na zidu, u ruci mu visak.

8"Što vidiš, Amose?" - upita me Jahve. "Visak", rekoh.

Tada Gospod reče: "Evo, izmjerit ću viskom svoj narod izraelski; neću ga više štedjeti.

9Razorit će se uzvišice Izakove, opustjeti svetišta izraelska, i s mačem ću ustati na kuću Jeroboamovu."

10Amasja, svećenik betelski, poruči izraelskom kralju Jeroboamu: "Amos se urotio protiv tebe usred doma Izraelova; zemlja ne može više podnijeti njegovih riječi." **11**Jer ovako on govori: 'Jeroboam će poginuti od mača, a Izrael će iz svoje zemlje u izgnanstvo.'

12Amasja reče Amosu: "Odlazi, videoče! Bježi u zemlju Judinu, ondje jedi kruh i ondje prorokuj!"

Amos
III. VIĐENJA

¹³Ali u Betelu da više nisi prorokovao, jer ovo je kraljevsko svetište, kraljevski hram."

¹⁴"Nisam bio prorok ni proročki sin" - odgovori Amos Amasji - "bio sam stočar i gajio sam divlje smokve: ¹⁵ali me Jahve uze od stada i Jahve mi reče: 'Idi, prorokuj mojemu narodu Izraelu.' ¹⁶Sada čuj riječ Jahvinu. Ti veliš:

'Ne prorokuj protiv Izraela,
ne proriči protiv doma Izakova.'

¹⁷Zato ovako govori Jahve:

'Tvoja će žena bludničit' po gradu,
sinovi tvoji i kćeri od mača će pasti,
tvoja će se zemlja užetom razdijeliti,
a ti ćeš umrijeti na nečistu tlu,
i Izrael će otici u izgnanstvo
iz svoje zemlje.'"

Četvrto viđenje: Kotarica zrela ploda

8 Evo što mi pokaza Jahve Gospod:
gle, košarica zrela ploda:

²"Što vidiš, Amose?" - upita me.
"Košaricu zrela ploda", rekoh.

Tada mi Jahve reče:

"Moj narod izraelski dozreo je za propast;
neću ga više štedjeti.

³I hramske će pjevačice jaukati toga dana
- riječ je Jahve Gospoda -
bit će mnoštvo trupla,
svuda će se bacati."

Protiv varalica i pljačkaša

⁴Slušajte ovo, vi što gazite potrebnika
i satirete uboge u zemlji!

⁵Kažete: "Kad li će mlađak proći,
da prodamo žito,
i subota, da tržimo pšenicu.
Smanjujuć' efu, povećavajući šekel,
da varamo krivim mjerama:

⁶da kupimo siromaha za novac,
potrebita za sandale,
i da prodajemo otražak od žita.

⁷Zakle se Jahve Ponosom Jakovljevim:
"Dovijeka neću zaboraviti
nijednoga vašeg djela."

⁸Neće l' se od toga zemlja potresti,
protužiti svi njeni stanovnici,
neće li se sva podići kao Nil,
spustiti kao Rijeka egipatska?

Navještaj tajnovite kazne: tame i žalosti

⁹"Toga će dana - riječ je Jahve Gospoda -
učiniti da sunce zapadne u podne,
i pomračit će zemlju u po bijela dana.

¹⁰Okrenut će svetkovine vaše u kuknjavu
i sve vaše pjevanje u tužaljku;
obući će u kostrijet svako bedro,
očelavit će svaku glavu.

Bit će kao kad se tuži za jedincem,
i što ostane, bit će kao dan gorčine."

Glad i žeđ za Riječju Božjom

¹¹"Evo, dani dolaze - riječ je Jahve Gospoda -
kad će poslati glad na zemlju,
ne glad kruha ni žeđ vode,
već slušanja riječi Jahvine.

¹²Tumarat će od mora do mora,
od sjevera do istoka potucati se
ištući riječ Jahvinu,
ali je neće naći.

Novi navještaj kazne

¹³I onaj će dan obamirati od žeđi
lijepo djevojke i mladići.

¹⁴Koji se kunu Grijehom samarijskim
i zaklinju se: 'Tako živ bio bog tvoj, Dane!'
i: 'Tako živ bio Ljubimac tvoj, Beer Šebo!'
oni će pasti i nikad ustati neće."

Peto viđenje: Razorenje Svetišta

9 Vidjeh Gospoda gdje stoji kraj
žrtvenika i govori:

"Udari u glavice stupova,
neka se pragovi zatresu!
Svima će satrti glave,
što ostane, pod mač će udariti.
Nijedan neće uteći,
nitko se neće spasiti.

²Zariju li se i u Podzemlje,
iščupat će ih ruka moja.
Popnu li se i na nebo,
odande će ih skinuti.

³Ako se sakriju i navrh Karmela,
naći će ih i pohvatati.
Ako se od mog pogleda
na dno morsko skriju,

Amos

I. SUD NAD IZRAELOM I OKOLNIM NARODIMA

II. OPOMENE I PRIJETNJE

⁴ zapovjedit će Zmaju da ih proždre.
⁴Ako i u izgnanstvo odu pred neprijateljem,
naredit će maču da ih sasiječe;
upravit će oči na njih,
ali na nesreću, ne na dobro."

Hvalospjev

⁵Jahve, Gospod nad Vojskama...
on dodirne zemlju i ona se potrese,
svi joj stanovnici protuže;
diže se sva poput Nila
i spušta k'o Rijeka egipatska.
⁶On sazda sebi prijesto na nebesima,
i svod svoj na zemlji osnova;
on poziva morske vode
i lijeva ih zemlji preko lica -
Jahve mu je ime.

Nema povlastica Izraelu

⁷"Sinovi Izraelovi, niste li za me
kao i Kušani" - riječ je Jahvina.
"Ne izvedoh li ja Izraela iz zemlje
egipatske,
kao Filistejce iz Kaftora
i Aramejce iz Kira?"

Samo će grešnici propasti

⁸Gle, oči Jahve Gospoda uprte su
na grešno kraljevstvo,
izbrisat će ga s lica zemlje.
"Ipak neću sasvim zatrti
dom Jakovljev" - riječ je Jahvina.
⁹Jer, gle, zapovijed će dati
i rastresti dom Izraelov među sve narode,
k'o što se trese žito u rešetu,
da ni zrnce na zemlju ne padne.
¹⁰Svi grešnici naroda mogu od mača će pasti,
svi koji kažu: 'Nije blizu
i neće nas stići nesreća.'"

IV. POGLED NA OBNOVU I NA RAJSKU PLODNOST

¹¹"U dan će onaj podići raspalu kolibu
Davidovu,
zatvorit' joj pukotine, popraviti
mjesta ruševna,
opet je sazidati k'o u stara vremena,
¹²da osvoje ostatak Edoma
i svih naroda nad kojima je
zazvano ime moje" -
riječ je Jahve Gospoda, tvorca svega toga.
¹³Evo dolaze dani - riječ je Jahvina -
kada će orač stizat' žeteoca,
mastilac grožđa sijača,
kad će planine procuriti mladim vinom
i svi se bregovi prelijevati njime.
¹⁴Okrenut će sudbinu naroda moga Izraela:
obnovit će gradove srušene iživjeti u njima,
saditi vinograde i vino im piti,
zasaditi vrtove i jesti njihov rod.
¹⁵Posadit će ih u zemlju njihovu
i nikad se više neće iščupati
iz zemlje koju im dadoh" -
veli Jahve, Bog tvoj.

Otkrivenje

II. PROROČKA VIĐENJA

Sedmi pečat

8 Kad Jaganjac otvorí sedmi pečat, nastá muk na nebu oko pola sata.

Molitve svetih pospješuju Veliki dan

²I vidjeh: sedmorici anđela što stoje pred Bogom dano je sedam trubalja. ³I drugi jedan anđeo pristupi i sa zlatnom kadionicom stane na žrtvenik. I dano mu je mnogo kâda da ga s molitvama svih svetih prinese na zlatni žrtvenik pred prijestoljem. ⁴I vinu se dim kadni s molitvama svetih iz ruke anđelove pred lice Božje. ⁵Anđeo uze kadionicu, napuni je vatrom sa žrtvenika i prosu na zemlju. I udariše gromovi, i glasovi, i munje, i potres.

Prve četiri trublje

⁶A sedam anđela sa sedam trubalja pripremije se da zatrube.

⁷Prvi zatrubi. I nastadoše tuča i oganj, pomiješani s krvlju, i budu bačeni na zemlju. I trećina zemlje izgorje, i trećina stabala izgorje, i sva zelena trava izgorje. ⁸Drugi anđeo zatrubi. I nešto kao gora velika, ognjem zapaljena, bačeno bî u more. I trećina se mora pretvoriti u krv ⁹te izginu trećina stvorenja što u moru žive i trećina lađa propade.

¹⁰Treći anđeo zatrubi. I pade s neba zvijezda velika – gorjela je kao zublja – pade na trećinu rijeka i na izvore voda. ¹¹Zvijezdi je ime Pelin. I trećina se voda pretvoriti u pelin te mnoštvo ljudi poginu od zagorčenih voda. ¹²Četvrti anđeo zatrubi. I bî udarena trećina sunca i trećina mjeseca i trećina zvijezda te pomrčaše za trećinu. I dan izgubi trećinu svoga sjaja, a tako i noć.

¹³I vidjeh i začuh orla: letio posred neba i vikao iza glasa: »Jao! Jao! Jao pozemljarima od novih glasova trubalja preostale trojice anđela koji će sad-na zatrubit!«

Peta trublja

9 Peti anđeo zatrubi. I vidjeh: zvijezda je s neba na zemlju pala i dani su joj ključi zjala Bezdanova. ²Ona otvorí zjalo Bezdanovo i vinu se iz zjala dim kao dim iz peći goleme te pomrča sunce i zrak od dima iz zjala. ³Iz dima pak iziđoše na zemlju skakavci i dana im je moć kakvu imaju štipavci zemaljski. ⁴I zapovjeđeno im je da ne ude travi zemaljskoj nit ikojem zelenilu nit ikojem stablu, nego samo ljudima koji nemaju pečata Božjega na čelu. ⁵I dano im je ne da ih ubijaju, nego samo da ih muče pet mjeseci, a muka njihova da bude kao muka od uboda štipavaca. ⁶U one će dane ljudi iskati smrt, ali je neće naći; poželjet će umrijeti, ali smrt će bježati od njih.

⁷Skakavci bijahu izgledom nalik na konje za boj spremne. Na glavama im kao neki zlatni vijenci, lica im kao u ljudi, ⁸kose kao u žena, a zubi kao u lavova. ⁹Imahu oklope kao od željeza, a šum krila njihovih kao štropot bojnih kola s mnogo konja što u boj jure. ¹⁰Repovi im kao u štipavaca, sa žalcima, a u repovima im moć da ude ljudima pet mjeseci. ¹¹Nad njima je kralj, anđeo Bezdana, hebrejski mu ime Abadon, grčki Apolion – Upropastitelj. ¹²Prvi Jao prođe. Evo, za njim dolaze još dva druga Jao.

Obadija

Obadijina Knjiga najkraća je knjiga u Bibliji, ima samo jedno poglavlje, koje se sastoji od 21 retka.

Pisac je Obadija (Abdias), čije ime znači "sluga Božji". Ne znaju se podaci iz njegova života. Nije poznato ni vrijeme pisanja ove knjige. Jedni stručnjaci smatraju, da je živio u doba judejskoga kralja Jorama (848.-841. pr. Kr.), a drugi da je živio u vrijeme razaranj Jeruzalema, 586. g. pr. Kr.

Proriče Edomov pad

Edom je zaposjedao planinsko područje jugoistočno od Mrtvoga mora. Glavni grad Sela (danas Petra) smješten je visoko na visoravni iznad gole stijene do koje se dolazi uskim kanjonom. Grad je bio praktički neosvojiv. Iz takvih planinskih utvrda Edomci su kretali u svoje pljačkaške napade na Palestinu. Kao Ezavovi potomci bili su u srodstvu s Izraelom, ali se nikada

nisu dobro gledali. Posljednje nasilje - povod za Obadijino proroštvo - bio je njihov upad u Judeju kad su Babilonci 587. pr. Kr. pljačkali Jeruzalem.

Obadija optužuje Edomovu oholost. Edomci su mislili da su njihove utvrde neosvojive; one će ipak biti potpuno uništene.

U 5. st pr. Kr. Arapi su zauzeli Edom, a u 3. st. cijelo su područje pregazili Nabatejci (koji su na hridini sagradili grad Petru). Neki su se Edomci naselili u južnoj Judeji. Herod Veliki, vladar Židova u doba Isusova rođenja, bio je njihov potomak. Poslije 70. godine po Kr. Edomci su potpuno nestali iz povijesti. Obadija proriče da će Izrael zaposjeti veliko područje, uključujući i Edom.

53. tjedan, 267. dan čitanja, petak, 8. prosinca 2017.

Ob; Jon
Otk 9,13-10,11

Jona

Prorok spominje još jedino u Drugoj knjizi o kraljevima (14,25), a mogao je živjeti sredinom 8. st. pr. Kr.

Ninivu, glavni grad moćne Asirije (Izraelov neprijatelj), o kojem govori ova knjiga, razorili su Babilonci 612. god. pr. Kr. Ako nije Jona pisao ovu priповijest, vjerojatno je napisana kasnije. Uzmemo li knjigu kao priповijest s moralnom porukom ili kao prispodobu (a u Bibliji ima mnogo prispodoba, premda ni jedna nije tako dugačka), nema dvojbe o glavnoj poruci ove knjige. Božja briga ide dalje od Izraela, proteže se na sav svijet. Isus je usredotočio pozornost na još dvije daljnje točke: uspoređuje ovaj događaj s tri dana u grobu; Ninivljani su se obratili za razliku od njegovih slušatelja. Ova je knjiga jedna didaktička satira, koja izruguje vjersku uskoću.

Obadija

1 Proslov

Viđenje Obadijino.
Ovako govori Jahve Gospod Edomu!
Čuli smo vijest od Jahve,
glasnik bi poslan k narodima:
"Ustajte! Na nj u boj krenimo!"

Sud Edomu

- ²"Jer gle, učinit će te najmanjim među narodima,
prezrenim veoma.
³Uznositost srca tvoga zavela te,
tebe što živiš u pećinama kamenim,
u visoku stanu svojemu,
i u srcu svome zboriš:
'Tko li će me na zemlju skinuti?'
- ⁴Da se vineš k'o orao,
gnijezdo sviješ među zvijezdama,
i odande skinut će te" - riječ je Jahvina.

Uništenje Edoma

- ⁵"Dođu li k tebi lupeži il' kradljivci noćni,
kako li ćeš biti opljenjen!
Neće li te okrasti po miloj volji?
Dođu li trgači k tebi,
zar će i pabirka ostaviti?
⁶Kako li Edom bješe pretresen,
skrivena mu skrovišta pretražena!
⁷Do granica te potjeraše,
svi te saveznici tvoji prevariše,
nadvladaše te tvoji prijatelji!
Oni što kruh tvoj jedu zamku ti staviše:
'Sasvim je bez uma!'
- ⁸Neću li u dan onaj - riječ je Jahvina -
uništit' mudraca u Edomu
i razum iz gore Ezavljeve?
⁹Ratnike tvoje, Temane, užas će spopasti,
i posljednji će biti istrijebljen
na gori Ezavljevoj."

Grijeh Edoma

- "Za pokolj ¹⁰i nasilje
nad bratom svojim Jakovom
sram će te pokriti i nestat ćeš zasvagda.
¹¹U dan onaj kad stajaše postrance,
dok mu tuđinci blago odvodiše,
dok stranci ulazaču na vrata njegova
i ždrijeb bacaju za Jeruzalem,
ti bijaše kao jedan od njih.

- ¹²Ne naslađuj se bratu
u dan nesreće njegove!
Ne likuj nad sinovima judejskim
u dan propasti njine!
Ne razvaljuj usta u dan tjeskobni!
¹³Ne provaljuj na vrata naroda moga
u dan nesreće njegove!
Ne naslađuj se njegovom propašću
u dan nesreće njegove!
Ne pružaj ruke na imanje njegovo
u dan nesreće njegove!
¹⁴Ne stoj na raskršćima
da pobiješ njegove bjegunce!
Ne izdaji preživjelih njegovih u dan tjeskobni!"
¹⁵Jer blizu je Jahvin dan
svima narodima!
Dat će ti se milo za drago,
tvoja će djela na tvoju glavu pasti.

Osveta Izraelova

- ¹⁶"Jest, kako vi piste na svetoj mi gori,
pit će svi narodi bez oduška,
pit će i iskapiti - i bit će k'o da ih nigda bilo nije.
¹⁷Al' na gori Sionu bit će spasenici
- postat će sveta -
i dom će Jakovljev baštiniti svoju baštinu.
¹⁸Dom će Jakovljev biti oganj,
dom Josipov plamen,
dom Ezavljev strnjika.
Potpalit će ga i proždrijeti,
i od doma Ezavljeva nitko neće ostati" -
rijec je Jahvina.

Novi Izrael

- ¹⁹Žitelji negepski baštinit će goru Ezavljevu,
žitelji Šefele zemlju filistejsku;
baštinit će kraj Efrajimov i kraj samarijski,
a Benjamin će baštiniti Gilead.
²⁰A izgnana nekoć vojska sinova Izraelovih
baštinit će Kanaan sve do Sarfate;
izgnanici jeruzalemski što su u Sefaradu
baštinit će gradove negepske.
²¹Izbavitelji će uzaći na goru Sion
da sude gori Ezavljevoj.
I tada će nastat' kraljevstvo Jahvino.

Jona

Jona protiv svog poslanja

1 Riječ Jahvina dođe Joni, sinu Amitajevu: ²"Ustani," reče mu, "idi u Ninivu, grad veliki, i propovijedaj u njemu, jer se zloča njihova popela do mene."

³A Jona ustade da pobjegne u Taršiš, daleko od Jahve. Siđe u Jafu i nađe lađu što je plovila u Taršiš. Plati vozarinu i ukrca se da otplovi s njima u Taršiš, daleko od Jahve. ⁴Ali Jahve podiže na moru silan vjetar i nastade nevrijeme veliko na moru te mišljahu da će se lađa razbiti. ⁵Uplašiše se mornari; svaki zazva svoga boga, i da bi je olakšali, stadoše iz lađe bacati tovar što bijaše u njoj. Jona pak bijaše sišao na dno lađe, legao i zaspao tvrdim snom. ⁶Zapovjednik lađe pristupi mu i reče: "Što spavaš kao zaklan? Ustaj i prizivlji Boga svojega! Možda će nas se sjetiti Bog taj da ne poginemo." ⁷Potom rekoše jedni drugima: "Hajde da bacimo ždrijeb da vidimo od koga nam dođe ovo zlo."

Baciše ždrijeb i pade ždrijeb na Jonu. ⁸Oni mu onda rekoše: "Kaži nam: zbog koga nas ovo zlo snađe, kojim se poslom baviš, odakle dolaziš, iz koje si zemlje i od kojega naroda?" ⁹On im odgovori: "Ja sam Hebrej, i štujem Jahvu, Boga nebeskoga, koji stvori more i zemlju."

¹⁰Ljudi se uplašiše veoma i rekoše mu: "Što si to učinio!" Jer bijahu doznali da on bježi od Jahve - sam im je to pripovjedio. ¹¹Oni ga zapitaše: "Što da učinimo s tobom da nam se more smiri?" Jer se more sve bješnje dizalo.

¹²On im odgovori: "Uzmite me i bacite u more, pa će vam se more smiriti, jer znam da se zbog mene diglo na vas ovo veliko nevrijeme."

¹³Ljudi uzeše veslati ne bi li se primakli kopnu, jer se more sve bješnje dizalo protiv njih. ¹⁴Tad zazvaše Jahvu i rekoše: "Ah, Jahve, ne daj da poginemo zbog života ovoga čovjeka i ne svali na nas krv nevinu, jer ti si Jahve: činiš kako ti je milo." ¹⁵I uzevši Jonu, baciše ga u more - i more presta bjesnjeti.

¹⁶Tada velik strah Jahvin obuze ljudi te prinesoše žrtvu Jahvi i učiniše zavjete.

Jona izbavljen

2 Jahve zapovjedi velikoj ribi da proguta Jonu. Tri dana i tri noći ostade Jona u ribiljoj utrobi. ²Iz utrobe rible stade Jona moliti Jahvu, Boga svojega. ³On reče:

"Iz nevolje svoje zavapih Jahvi,
i on me usliša;
iz utrobe Podzemlja zazvah,
i ti si mi čuo glas.

⁴Ti me baci moru u dubine,
i voda me opteče.

Sve poplave tvoje i valovi
oboriše se na me.

⁵Pomislih: odbačen sam
ispred očiju tvojih.

Al' ipak oči upirem
svetom Hramu tvojem.

⁶Vode me do grla okružiše,
bezdan me opkoli.

Trave mi glavu omotaše,
⁷siđoh do korijena planina.

Nada mnom se zatvoriše zauvijek
zasuni zemljini.

Al' ti iz jame izvadi život moj,
o Jahve, Bože moj.

⁸Samo što ne izdahnuh
kad se spomenuh Jahve,

i molitva se moja k tebi vinula,
prema svetom Hramu tvojemu.

⁹Oni koji štiju isprazna ništavila
milost svoju ostavljaju.

¹⁰A ja ču ti s pjesmom zahvalnicom
žrtvu prijeti.

Što se zavjetovah, ispunit ču.
Spasenje je od Gospoda."

¹¹Tada Jahve zapovjedi ribi i ona izbljuva Jonu na obalu.

Obraćenje Ninive i božanski oprost

3 Riječ Jahvina dođe Joni drugi put: ²"Ustani," reče mu, "idi u Ninivu, grad veliki, propovijedaj u njemu što će ti reći." ³Jona ustade i ode u Ninivu, kako mu Jahve zapovjedi. Niniva bijaše grad velik do Boga - tri dana hoda. ⁴Jona prođe gradom dan hoda,

Jona

propovijedajući: "Još četrdeset dana i Niniva će biti razorena." ⁵Ninivljani povjerovaše Bogu; oglasiše post i obukoše se u kostrijet, svi od najvećega do najmanjega.

⁶Glas doprije do kralja ninivskoga: on ustade s prijestolja, skide plašt sa sebe, odjenu se u kostrijet i sjede u pepeo. ⁷Tada se po odredbi kralja i njegovih velikaša oglasi i objavi u Ninivi: "Ljudi i stoka, goveda i ovce da ne okuse ništa, ni da pasu, ni da vodu piju. ⁸Nego i ljudi i stoka da se pokriju kostrijеću, da glasno Boga zazivlju i da se obrati svatko sa svojega zlog puta i nepravde koju je činio. ⁹Tko zna, možda će se povratiti Bog, smilovati se i odustati od ljutoga svog gnjeva da ne izginemo?"

¹⁰Bog vidje što su činili: da se obratiše od svojega zlog puta. I sažali se Bog zbog nesreće kojom im bijaše zaprijetio i ne učini.

Prorokov gnjev i Božji odgovor

4 Joni bi veoma krivo i rasrdi se. ²I ovako se pomoli Jahvi: "Ah, Jahve, nisam li ja to slutio dok još u svojoj zemlji bijah? Zato sam htio prije pobjeći u Taršiš; jer znao sam da si ti Bog milostiv i milosrdan, spor na gnjev i bogat milosrđem i da se nad nesrećom brzo sažališ. ³Sada, Jahve, uzmi moj život, jer mi je bolje umrijeti nego živjeti." ⁴Jahve odgovori: "Srdiš li se ti s pravom?"

⁵Jona iziđe iz grada i sjede s istoka gradu; načini ondje kolibu i sjede pod njom u hlad da vidi što će biti od grada. ⁶A Jahve Bog učini da izraste bršljan nad Jonom i pruži sjenu njegovoj glavi te da ga izlijjeći od zlovolje. Jona se bršljanu veoma obradova. ⁷Ali sutradan, u osvit zore, Bog zapovjedi crvu da podgrize bršljan, i on usahnu. ⁸Kad je ogranelo sunce, posla Bog vruć istočni vjetar; sunce je palilo glavu Joninu te je sasvim klonuo. Poželje umrijeti i reče: "Bolje mi je umrijeti nego živjeti."

⁹Bog upita Jonu: "Srдиš li se s pravom zbog bršljana?" On odgovori: "Da, s pravom sam ljut nasmrт." ¹⁰Jahve mu reče: "Tebi je žao bršljana oko kojega se nisi trudio, nego je u jednu noć nikao i u jednu noć usahnuo. ¹¹A meni da ne bude žao Ninive, grada velikoga, u kojem ima više od sto i dvadeset tisuća ljudi koji ne znaju razlikovati desno i lijevo, a uz to i mnogo životinja!"

Otkrivenje

II. PROROČKA VIĐENJA

Šesta trublja

¹³Šesti andeo zatrubi. I začujem neki glas iz rogova zlatnoga žrtvenika pred Bogom.

¹⁴Govoraše šestom andelu koji je držao trublju: »Odriješi ona četiri andela svezana na Rijeci velikoj, Eufratu.« ¹⁵I odriješena bijahu četiri andela, spremna za taj čas i dan i mjesec i godinu, da pobiju trećinu ljudi. ¹⁶A broj četa konjaničkih, kako sam čuo, bijaše dvije mirijade mirijada. ¹⁷Ovako u viđenju vidjeh konje i njihove jahače: imahu oklope ognjene, plavetne i sumporne boje; glave im kao u lavova, iz usta im sukljao oganj, dim i sumpor. ¹⁸Od ovih triju zála poginu trećina ljudi – od ognja, dima i sumpora što sukljahu konjima iz usta. ¹⁹Doista, snaga je ovim konjima u ustima i repovima: repovi im kao u zmija, s glavama kojima ude.

²⁰Ipak, preostali ljudi, što ne poginuše od tih zála, ne obratiše se od djela ruku svojih, da se više ne klanjaju zlodusima i kumirima – ni zlatnima, ni srebrnima, ni mjedenima, ni kamenima, ni drvenima koji niti vide niti čuju nit hodaju - ²¹i ne obratiše se od svojih ubojstava ni od svojih čaranja ni od svoga bluda niti od svojih krađa.

Prijeti konačna kazna

10 I vidjeh drugoga jednog, snažnog andela: silazio s neba ogrnut oblakom, na glavi mu duga, lice mu kao sunce, a noge kao ognjeno stupovlje; ²u ruci drži otvorenu knjižicu. I zakorači desnom nogom na more, lijevom na zemlju pa povika iza glasa kao kad lav riče. ³I kad povika, oglasi se sedam gromova tutnjavom. ⁴A kad se oglasi sedam gromova, htjedoh pisati, ali začujem glas s neba: »Zapečati to što prozbori sedam gromova! Toga ne piši!« ⁵I onaj andeo što ga vidjeh gdje stoji na moru i zemlji, podiže k nebu desnicu ⁶i zakle se Živim u vijeke vjekova, koji stvori nebo i sve što je na njemu, zemlju i sve što je na njoj, more i sve što je u njemu: »Neće više biti vremena! ⁷Nego – u dane kad se oglasi sedmi andeo, čim zatrubi, dovršit će se se otajstvo Božje kao što on to navijesti slugama svojim prorocima.«

⁸I glas što ga začuh s neba opet prozbori sa

mnom: »Iди, uzmi otvorenu knjigu iz ruke andela što stoji na moru i na zemlji!«

⁹Pristupim k andelu i zamolim ga da mi dade knjižicu. A on će mi: »Uzmi je i progutaj! Zagorčit će ti utrobu, ali će ti u ustima biti slatka kao med.« ¹⁰Uzeh knjižicu iz ruke andelove i progutah je. I bijaše mi u ustima kao med slatka, ali kad je progutah, zagorči mi utrobu. ¹¹I rečeno mi je: »Treba da ponovno prorokuješ proti pucima i narodima i kraljevima mnogim!«